

**Міністерство охорони здоров'я України
Товариство токсикологів України
Управління охорони здоров'я Чернівецької обласної
держадміністрації
Буковинська державна медична академія
НДІ медико-екологічних проблем МОЗ України
Інститут екогігієни і токсикології
ім. Л.І. Медведя МОЗ України
Асоціація анестезіологів Чернівецької області**

**Проблеми діагностики, профілактики та
лікування екзогенних та ендогенних
інтоксикацій:**

**Тези доповідей
Всеукраїнської науково-практичної конференції.
м.Чернівці, 16-18 жовтня 2004 р.**

**м.Чернівці
2004 р.**

ЕФЕКТИВНІСТЬ МЕДИКАМЕНТОЗНОЇ АДАПТАЦІЇ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ДО НЕСПРИЯТЛИВИХ ЕКОЛОГІЧНИХ УМОВ ДОВКІЛЛЯ

Ю.Б. Яценко, Л.В. Яценко, С.Є. Дейнека
Буковинська державна медична академія, м. Чернівці

Існуючі сучасні літературні дані показують, що серед важких металів провідну роль у забрудненні навколишнього середовища відіграє свинець. Проведений аналіз екологічних характеристик навколишнього середовища в м. Чернівці підтверджує, що одним із основних забруднювачів довкілля є свинець, вміст якого в ґрунті деяких дошкільних установ міста перевищує гранично допустимі концентрації в 1,5-2 рази.

Враховуючи геохімічні характеристики місць проживання дітей та зон розташування дошкільних установ (ДУ) було сформовано дві групи спостережень. Так умовно „чисту” І групу склали 29 дошкільників із ДУ, де вміст свинцю (Pb) в ґрунті склав 12 мг/кг, а умовно “забруднену” ІІ (24 дітей) – з вмістом свинцю - 75 мг/кг.

Приймаючи до уваги літературні дані, які констатують наявність психоневрологічної симптоматики при тривалому впливі на організм свинцю і стверджують, що порушення пізнавальних здібностей можна розглядати, як маркер несприятливого свинцевого навантаження, було проведено вивчення когнітивної сфери дошкільників. З метою встановлення ступеню токсичності Pb на організм дитини проводилося дослідження рівню свинцю в крові.

Проведений аналіз встановив, що підвищення концентрації металу в ґрунті складає атрибутивний ризик зростання його концентрації в крові 0,52, відносний - 2,8 (95%СІ: 1,3 – 6,4), з пропорційністю шансів - 9,7 (95%СІ: 2,8 – 34,0) $\chi^2 = 7,15$, $P < 0,05$). Крім того, атрибутивний ризик низького розвитку пізнавальних здібностей у дошкільників, які відвідують ДУ, де вміст свинцю в ґрунті вище за ГДК, становить 0,16, відносний - 3,3 (95%СІ: 0,9 – 4,1) при пропорційності шансів - 4,1 (95%СІ: 2,3 – 6,4) $\chi^2 = 3,9$, $P < 0,05$.

Враховуючи встановлені екологічні особливості, дані про підвищення рівня свинцю в крові дошкільників, які відвідували ДУ де вміст свинцю в ґрунті був вище за ГДК, доцільним було впровадити в лікувально-профілактичний комплекс засоби, які сприяють зниженню токсичного впливу на організм дитини цього поліотанту. Перевага була віддана ехінацеї пурпуровій та бджолиному обніжжю, протективна ефективність яких в умовах експерименту на тваринах при свинцевій інтоксикації була показана дослідженнями лабораторії промислової гігієни НДІ МЕП МОЗ України.

Дослідження ефективності даних препаратів по відношенню до пізнавального інтелекту дошкільників показало, що застосування бджолиного обніжжя або ехінацеї пурпурової знижує атрибутивний ризик розвитку низького рівня пізнавального інтелекту у дітей в порівнянні з вихованнями ДУ, які не отримували ці препарати на 0,28, а відносний ризик – на 41% (95%СІ: 0,30 – 0,59). Для отримання позитивної динаміки пізнавального розвитку хоча б у одного дошкільника необхідно провести запропоновану терапію не менш ніж як з 4 дошкільниками (95%СІ: 2,5 – 5,1).

Таким чином, запропонований комплекс лікувально-профілактичних заходів із застосуванням ехінацеї пурпурової та бджолиного обніжжя дозволив покращити показники пізнавальних здібностей дошкільників. Це вказує на доцільність використання запропонованого комплексу серед дітей, які мешкають в зонах із несприятливим свинцевим навантаженням.